

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R.P. Richardi Lyncei ... Vniversa Philosophia Scholastica

Complectens Physicam, siue Scientiam de Corpore naturali

Lynch, Richard

Lvgdvni, 1654

II. Alia etiam nostræ ac verioris sententiæ probatio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95236](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95236)

stantiam futuram esse formam substantialem, si esset entitas incompleta liquet; siquidem generaretur dependenter à natura, in eaque reciperetur, illamque pro posteriori perficeret intrinsece, veramque compositionem per se cum illa faceret: quidni ergo esset forma? Quæ omnia cum ita sint, nihil restat in quo consistere possit substantia, nisi totum substantiale, & per se resiliens ex partibus essentialibus corporis naturalis: id ergo totum, seu compositum est substantia, ac proinde huius more à partibus suis realiter adequatè distinguitur. Et quidem non solum discursu facto, & in metaphysica latius instaurando constat, substantiam idem esse cum toto, quod agimus, verum etiam id ipsum ex professo ostenditur tract. sequenti.

5 At dices, totam questionem de distinctione totius substantialis, & per se à partibus fieri à nobis controuersiam de solo nomine. Nihil enim à nobis conceditur in homine v.g. quam materia, forma, & vnio, ac substantia: at hæc omnia admittunt in homine, & quouis toto substantiali, qui illud à partibus suis non distinguunt: ab iis ergo, qui aliam reiciunt distinctionem, solo nomine, ac vocum usu discrepamus.

6 Respondeo, nos censere substantiam, cui rationem totius à partibus distincti attribuiamus, esse quid completum, eamque, quæ si per impossibile existeret sine partibus, esset tamen homo v.g. Aduersarij autem censent eam esse quid incompletum, & non fore hominem, si per impossibile existeret sine partibus hominis, materia, scilicet, & forma unitis: quin etiã aliqui illorum putant, eam absq; ulla contradictione terminorum posse sine prædictis partibus conservari separatim: quod si conservaretur, tum haud habiturã rationem hominis. Rursus nos existimamus, substantiam nõ facere compositionem per se cum natura, siue partibus corporis naturalis, sed solã per accidens, ut patebit infra: aduversarij compositionem per se ex substantia, & natura adstruunt. Ex quib. manifestum videtur, nõ de solo nomine cum Authoribus, qui minimè distinguunt totum substantiale physicum à suis partibus nos in præsentia disputare.

7 Declaratur exemplis. Aristoteles nihil aliud agnoscit in homine, nisi corpus, & animam, & vnionem vtriusque ut aduersarij putant: Plato autem totum hoc etiam in homine admittit: ergo solũ de nomine disputant vterq; dum alter ait, solam animã esse quidditatem hominis, alter verò, corpus simul, & animã unitam: Vterius qui Angelos, & animos spirituales eiusdem esse inter se speciei cum Origene docet, & ij qui Catholicæ negant talem identitatẽ, haud de vocabulo censunt: non alia de causa, nisi quia Catholici docent Angelos esse entia spiritualia completa, & animos entia spiritualia incompleta: contra verò hæretici Angelos, & animos ex æquo esse entia spiritualia completa, vel incompleta propugnant. Qui ergo tueor in præsentia, substantiam esse ens completum, haud de vocibus disputo cum iis, qui illam esse entitatem incompletam, aut quid simile adstruunt.

8 Præterea an Thomistæ, & Scotistæ de vocibus questionem habent, dum hi beatitudinem in amore Dei fructu, illi verò in eius visione clara, & intuitiva eam collocant? Minimè quidem: quod ne ipsi diffirebuntur aduversarij; & tamen in eo, qui beatur nihil amplius adstruit hi, quam illi: vtrique enim videri, & amari Deum à beato, nec sine vtroque actu beatitudinis stare tuentur. Quanquam ergo non plures entitates in homine adstruam, quam hi, quibuscum in præsentia disputo, non propterea tota vtrinq; disputatio censenda erit de nominum, ac vocum usu. Idem denique, ut aliis exemplis superseam, patet ex celebri inter Theologos con-

R.P. Richardi Lyncei, Philosophia Tom. II.

trouersia de constitutione diuinæ essentia: alij namq; essentia Dei in sola intellectuione, alij in intellectuione simul, & volitione constituunt; & ita constituunt, ut vtrique Deum simul intellectuionem, & volitionem censent, quin plura in eo prædicata, aut perfectiones ab his quam ab illis reuera concedantur. Quis tamen eos propterea logomachia inculcet? Similiter ergo in præsentia, &c.

CAPVT II.

Alia etiam nostræ, ac verioris sententia probatio.

9 **Q**ua, quamuis alios ad probandam distinctionem totius à partibus uti non videam, satis tamẽ firmam arbitror. Ea sic habet. Si Petrus v.g. in eius materia, forma, & vnione formaliter consisteret, Petrus esset diuersæ speciei à Paulo. Consequens est manifestè falsum, ergo &c. Sequela probatur, quia vnio Petri, & Pauli sunt diuersæ speciei: ergo si Petrus formaliter includit vnionem qua eius partes essentialiter inuicem copulantur, & Paulus eadem ratione suam, certè alteruter intrinsecè, & essentialiter aliquid includet speciei diuersum ab eo, quod est in altero similiter inclusum, ac proinde ambo diuersæ speciei erunt: siquidem, ut duo specificè differant, non oportet, ut penes omnia eorum prædicata essentialia speciei diuersa sint; (aliàs homo, & equus diuersæ speciei nõ essent,) sed satis est quod penes aliqua speciei differant. Porro antecedens probatur: quia ab hac, & illa vnione Petri ratio communis vnionis Petri abstrahi potest; quæ cum de pluribus, solo numero differentibus prædicetur in quid, sanè species erit: vnio etiam Pauli eadem ratione species erit: ac proinde vnio Petri, & vnio Pauli duæ species erunt: quare speciei different, sicut homo, & leo ut sic speciei differunt. Et quidem ea ratio communis vnionis Petri ad has, & illas non est genus, nec differentia, & si esset, res eodem rediret, neque proprium, aut accidens, ut manifestum est: quid ergo esse potest, nisi species, ut dictum est?

10 Huic argumento responderi potest primò, Petrum, & Paulum absolutè, & simpliciter dici posse, & debere eiusdem speciei, quia partes omnes vtriusque, nimirum materia, & forma eiusdem sunt speciei: secundò quid tamen eos esse diuersæ speciei, propterea quod constitutum aliquod minus principale, nimirum vnio non idem in vtroque sit, sed potius specificè diuersum. Sed in primis incredibile planè videtur, Deum creare nõ posse duos homines omnino, & adequatè eiusdẽ speciei: sicut de aduersariorum sententia duos Angelos omnino, & adequatè vnus speciei creare potest. Deinde iuxta hos, quibuscum disceptamus, homo absolutè, & simpliciter generatur, eo quod sola eius vnio generetur, esto materia, & forma creentur: similiter ergo homo diuersæ speciei ab alio homine absolutè, & simpliciter censendus est, eo quod sola eius vnio ab alterius vnione diuersæ speciei sit, esto vtriusque partes eiusdem speciei sint; si fortè ambo vnionem, & partes formaliter includunt.

11 Secundò ex doctrina cõmuni Recentiorum responderi potest, speciem esse, quæ de omnibus solo numero differentibus prædicatur in quid: vnionem autẽ Petri non prædicari de omnibus solo numero differentibus, sed de aliquibus, cum non prædicetur de vnione Pauli, Ignatij, &c. quæ tamen ab vnione Petri solo numero differunt, sicut tantundem, & non amplius diffident extrema per eas unita, vtrò, citròque comparata. Verum ne hæc solutio satisfaciat, quia dum vniones Pauli ab vnionibus Petri solo numero differre supponit,

- principium repetit, & conclusionem supponit, cum argumentum nostrum contendat eas specie differre.
- 12 Ad hoc: ea, quæ solo numero differunt, eorundem prædicatorum communium capacia sunt, vt cernere est in duplici candore: at vniones Petri, & vniones Pauli iisdem prædicatis communibus non subsunt, nec subesse possunt, sed potius aliqua ratio communis de illis prædicatur, quæ de his nequit prædicari. Tandem: si vnio Petri, & vnio Pauli solo numero differunt, certè vnio humana erit species de vtraque prædicabilis: vnio ergo Petri erit ratio indiuidualis: primam consequentiam dant aduersarij: secundam insinuant, & ex prima aperte sequitur: siquidem ratio indiuidualis est immediatum correlatiuum rationis specificæ: vnio autem Petri est immediatum correlatiuum vnionis humanæ: ergo si vnio humana est species, eo ipso vnio Petri erit indiuiduum: hoc autem consequens est euidenter falsum: namque indiuiduum de vno solo prædicatur, estque indiuiduum in se, iuxta aliam, aliâque eius definitionem: at hæc indiuiduo, & prædicabilitas de vno solo vnioni Petreæ vt sic neutiquam conuenit.
- 13 Tertiò Alij existimant, vnionem Petri esse quidem speciem; inde tamen minimè inferri Petrum, & Paulum vltatenus specie differre: quin potius ita eos conuenire posse, vt nusquam dari queat maior conuenientia specifica: quia, inquiunt, homo huius speciei est præter corpus, & animam rationalem vnio huius, aut illius speciei. Quod tribus exemplis confirmant. Primum desumitur ab ente artificiali: nam hæc numero cathedra v. g. includit materiam lignorum, & insuper tales vbicationes cum aliarum negatione: at non includit has numero vbicationes: alioqui, quoties de loco in locum transfertur, diuersa numero cathedra euaderet: ergo has, vel illas numero vbicationes: Similiter ergo in præsentī, &c.
- 14 Alterum exemplum, quo vtuntur, Theologicum est, & in hunc modum se habet. Christus Dominus dicitur nobiscum vnioce homo, & in ratione hominis non alterius, sed eiusdem speciei, vt contra Nominales supponunt & pro explorato habent reliqui Theologi, vtque satis colligitur ex illo Pauli ad Philippen. 2. in similitudinem hominum factus: Atqui homo inuoluit in suo conceptu subsistentiam, quæ quidem in Christo, & nobis est diuersæ speciei, & dissimillima: sicut ergo homo est subsistentia huius, aut illius speciei, connotans includensque, vt homo est, materiam, & formam huius speciei determinatæ, & non alterius; ita similiter in præsentī vsu venire credendum est. Tertium Neothericorum exemplum etiam Theologicum est, & sic se habet. Pater, filius, & Spiritus-sanctus sunt vnus numero Deus: ergo hic numero Deus est hæc numero natura diuina, & hæc vel illa subsistentia numero diuersa: quippe, si hic numero Deus hanc numero subsistentiam determinatè inuolueret, tres Personæ diuinæ non essent vnus numero Deus, cum certo certius sit, eas distinctis subsistentiis gaudere, & constitui.
- 15 Contra tamen est in primis: quia eadem ratione dici posset, hominem, & equum esse eiusdem speciei, videlicet, si animal huius speciei sit materia huius speciei; & forma huius, vel illius speciei nempe humanæ, vel equinæ. Contra secundo est, quia eadem ratione sustineri posset commentum Parmenidis, qui omnia entia vnum numero esse somniatus est: sicut enim hæc numero cathedra iuxta aduersarios est hæc, aut illa aggregatio vbicationum lignorum afficiens, ita similiter fingi poterit, hanc numero sub-

stantiam esse vel Deum, vel hominem, vel Angelum, vel candorem, &c. Quo fiet nihil in rebus distingui. Contra tertio est, quia repugnat, aliquid esse omnino, & adæquatè singulare, quin omnis pars ei essentialis singularis sit, aut esse creaturam, aut substantiam similiter adæquatè, quin omnis eius pars creata, & substantialis sit. Pari ergo ratione repugnabit, aliquid esse omnino determinatum numero, aut specie, quin quæuis eius pars numero, aut specie determinata sit, nullaque indeterminate.

Ad primum exemplum aduersariorum dicendum 16 est, formam artificialem cathedræ in eius vbicationibus sitam non esse, sed esse figuram partium cathedræ certis earum vbicationibus anteriorem, illarumque radicem, vt ostenditur in metaphysica: Hæc autem numero figura de huius numero cathedræ essentia est, nec, ea translocata, variatur. Alterum aduersariorum exemplum momenti non est. Quod enim communiter dici, & credi consuevit, Christum esse hominem eiusdem speciei nobiscum, intelligendum est de sola eius natura humana, materia videlicet, & forma; quæ quidem in Christo, & reliquis hominibus sunt proculdubio eiusdem speciei: at hoc quid aduersariis prodest? Verum de hoc exemplo plura inferius. Ad tertium, quo aduersarij vtuntur, dicendum est, tres personas diuinas esse vnum numero Deum; vel quia particula, *Deus*, non supponit in ea prædicatione adæquatè pro omni eo, quod significat, sed pro sola natura diuina, quam hæc vox, *Deus*, solam exprimit: vel quia totæ tres eandem numero naturam diuinam, eandemque numero subsistentiam absolutam sibi vendicant, ac proinde idem numero constitutiuum sufficiens huius concreti, quod Deus appellatur. Maneat ergo Petrum v. g. esse hominem omnino eiusdem speciei cum Paulo, quia vterque realiter adæquatè distinguitur à suis partibus vnitis, adeoque neuter vniones diuersæ speciei ab vnionibus alterius intrinsecè, & per identitatem inuoluit.

CAPVT III.

Dua aliorum solutiones Superioris probationis nostræ, totidemque eius instantiæ reiciuntur?

17 Quarto respondent Neotherici ad superius nostrum argumentum, vniones quidem Pauli v. g. esse diuersæ speciei ab vnionibus Petreis; inde tamen non sequi, quod Petrus, & Paulus iis per identitatem constituti diuersæ sint speciei: oportet enim, inquiunt, speciem, & essentiam logicam explicari, atque constitui independentem ab indiuiduatione rei, cuius est essentia: quod si essentia Logica Petri, speciei que hominis ei conueniens inuolueret identicè vnionem ipsius Petri, & non rationem communem vnionis humanæ abstrahentem ab vnione Petreæ, & Paulinæ, haud abstraheretur essentia Logica Petri, speciei que hominis eam comprehendens ab eius indiuiduatione, vtpote quam vnio Petreæ essentialiter connotat: quare non includit id genus vnionem, sed potius vnionem humanam latissime sumptam. Proinde essentia Logica Petri, speciei que hominis ei conueniens non potest esse alia, ab essentia Logica, & specie hominis in Paulo reperta: vt enim essent alia, & alia, oporteret alteram includere intrinsecè vnionem Petreiam, & alteram similiter includere vnionem